

multiaspectual și de aprofundare a cercetărilor orientate spre identificarea și valorificarea valențelor identitare ale artei și culturii naționale.

Rezultatele cercetărilor vor asigura cunoașterea mai amplă a evoației artelor naționale, a rolului lor în promovarea dimensiunii identitare în contextul diversității culturale și aspirațiilor europene ale Republicii Moldova; vor acoperi petele albe din patrimoniul cultural-artistic național. Suportul teoretico-științific, materializat în monografii, studii, culegeri de articole, vor suplini colecțiile de cărți științifice și științifico-didactice din bibliotecile republicii și a instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate. Strategiile elaborate vor contribui la păstrarea însemnelor identitare în arte în epoca globalizării, la valorificarea și promovarea artelor atât în țară, cât și peste hotare pentru o înțelegere mai bună a culturii noastre naționale.

Conducătorul de proiect TIPA Violeta

Data: 15 ianuarie 2024

LŞ

Anexa nr.1

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

Summary of project activity and results

The research undertaken for the implementation of the project *The identity dimension of arts in the Republic of Moldova as an active factor of sustainable development of society in the context of European intercultural dialogue*, 20.80009.1606.12 within the State Program (2020-2023), and the results obtained in the reporting period are summarized to the following.

The purpose, objectives and actions, planned for the 2023 stage of the project, have been fully accomplished. In the perspective of the study, the topic referred to the understanding of the role of national arts in promoting the identity dimension in the context of the cultural diversity and of the European aspirations of the Republic of Moldova. The investigations, which were focused on the analysis of national cultural and artistic phenomena, have updated, re-evaluated, and reconsidered the national arts (visual and audiovisual) from the perspective of the present and of modern methodology and concepts.

The research was focused on the development of strategies to protect the artistic heritage possessing identity valences and to preserve the cultural memory by means of contemporary works of art, as well as, to reveal the forms of existence/subsistence of identity signs in the era

of globalization and digitization, the metamorphoses of the identity element in the new socio-cultural context. The promotion of national elements in the visual and audiovisual arts demonstrates the identity roots of the act of creation, but also the East-West European influences on the arts of the Republic of Moldova, including their integration into the European circuit in order to maintain an intercultural dialogue and exchange of artistic and aesthetic values.

The research of the given stage resulted in the introduction of new operational concepts in the local media landscape - of "virtual identity". Several identity projections of today's person have been identified in the digital space (especially in *social media*); of the "orphan" syndrome and the nostalgia of "paradise lost", as well as the valorization of the theoretical concepts of cultural memory, place of memory, interculturality in the interpretation of both visual and audiovisual arts as a reflection of the sociocultural contextuality and the identity of the creative person.

In the given context, the results of the analysis of the historical context and of the spiritual climate of the XX century and of the beginning of the XXI century are also significant. They produced, in the culture of the Republic of Moldova, artistic phenomena similar or complementary to the artistic phenomena in the European space. The role of national and European cultural traditions, exerted on the production of autochthonous art in the XX century and at the beginning of the XXI century, and the way art influenced the development of cultural directions, in general, and of the artistic one, in particular, were established.

The results obtained during the 2023 stage constitute a solid analytical basis for synthesis and demonstrate a broad multi-aspect process and in-depth research aimed at identifying and capitalizing on the identity valences of national art and culture. The theoretical-scientific support on the understanding of the role of national arts in promoting the identity dimension in the context of the cultural diversity and European aspirations of the Republic of Moldova was created.

The national value recognition of the results obtained within the research project (medals, prizes, ministerial diplomas, diplomas of creative unions, invention patents and intellectual property objects) is an indicator of appreciation and validity, which confirms the fact that the research of the artistic phenomenon from the perspective of the identity dimension reflects and corresponds to the current stage of development of artistic knowledge on behalf of the team involved in the project.

Cercetările, asumate pentru realizarea proiectului *Dimensiunea identitară a artelor din Republica Moldova ca factor activ al dezvoltării durabile a societății în contextul dialogului intercultural european*, 20.80009.1606.12 din cadrul Programului de Stat (2020-2023), și rezultatele obținute în perioada de raportare se rezumă la următoarele.

Scopul, obiectivele și acțiunile, planificate pentru etapa 2023 a proiectului, au fost pe deplin realizate. În perspectiva studierii tematica s-a referit la comprehensiunea rolului artelor naționale în promovarea dimensiunii identitare în contextul diversității culturale și a aspirațiilor europene ale Republicii Moldova. Investigațiile, axate pe analiza fenomenelor culturale și artistice naționale, au reactualizat, reevaluat, reconsiderat artele naționale (vizuale și audiovizuale) din perspectiva zilei, a metodologiei și conceptelor moderne.

Cercetările s-au concentrat asupra elaborării unor strategii de protejare a patrimoniului

artistic cu valențe identitare și de prezervare a memoriei culturale prin operele de artă contemporană, precum și relevării formelor de existență/subzistență a însemnelor identitare în epoca globalizării și digitizării, metamorfozele elementului identitar în noul context socio-cultural. Punerea în valoare a elementelor naționale în artele vizuale și audiovizuale demonstrează rădăcinile identitare ale actului de creație, dar și influențele est-vest europene asupra artelor din Republica Moldova, inclusiv integrarea lor în circuitul european, pentru susținerea unui dialog intercultural și schimb de valori artistico-estetice.

Cercetările etapei s-au soldat cu introducerea unor concepte operaționale noi în peisajul mediatic autohton –de „identitate virtuală”, fiind identificate mai multe proiecții identitare ale omului de azi în spațiul digital (*social media*, îndeosebi); a sindromului „de orfan” și nostalgia „paradisului pierdut”, precum și valorificarea conceptelor teoretice de memorie culturală, loc al memoriei, interculturalitate în interpretarea atât a artelor vizuale, cât și a celor audiovizuale ca reflectare a contextualității socioculturale și a identității omului de creație.

În contextul dat, semnificative sunt și rezultatele analizei contextului istoric și a climatului spiritual din sec. XX-înc. sec. al XXI-lea, care au produs în cultura din Republica Moldova fenomene artistice similare sau complementare fenomenelor artistice din spațiul european. Stabilirea rolului tradițiilor culturale naționale și europene exercitată asupra producției de artă autohtonă în sec. XX-înc. sec. al XXI-a, felul în care aceasta a influențat dezvoltarea direcțiilor culturale în general și a celei artistice, în mod particular.

Rezultatele obținute în cadrul etapei 2023 constituie o solidă bază analitică de sinteză, demonstrând un amplu proces multiaspectual și de aprofundare a cercetărilor orientate spre identificarea și valorificarea valențelor identitare ale artei și culturii naționale. Edificarea unui suport teoretico-științific privind comprehensiunea rolului artelor naționale în promovarea dimensiunii identitare în contextul diversității culturale și aspirațiilor europene ale Republicii Moldova.

Recunoașterea valorică pe plan național a rezultatelor obținute în cadrul proiectului de cercetare (medalii, premii, diplome ministeriale, ale uniunilor de creație, brevete de invenție și obiecte de proprietate intelectuală) este un indicator de apreciere și valabilitate, care confirmă faptul că cercetarea fenomenului artistic în perspectiva dimensiunii identitare reflectă și corespunde stadiului actual de dezvoltare a cunoașterii artistice de către echipa antrenată în proiect.

Conducătorul de proiect TIPA Violeta

Data: 15 ianuarie 2024

LŞ

